

Олександр Літвінов

*д.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
Одеський національний економічний університет
litvinov_a213@ukr.net*

Валерій Малишко

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
Одеський національний економічний університет
Mav1997@ukr.net*

Сергій Капталан

*к.е.н., ст.викладач кафедри економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності
Одеський національний економічний університет
fatfru@gmail.com*

РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКИХ СТАРТАПІВ В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

РАЗВИТИЕ СТУДЕНЧЕСКИХ СТАРТАПОВ В УНИВЕРСИТЕТСКОЙ СРЕДЕ

DEVELOPMENT OF STUDENT STARTUPES IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT

Анотація. Проаналізовано актуальність створення на базі університетів центрів розвитку молодіжного підприємництва. Наведено досвід та організаційні форми сприяння створенню стартапів в університетах європейських країн. Розглянуто історичний розвиток стартап руху у вищих закладах освіти України та можливі форми його організації. Наведено досвід організації в Одеському національному економічному університеті центру розвитку молодіжного підприємництва – Startup University.

Аннотация. Проанализирована актуальность создания на базе университетов центров развития молодежного предпринимательства. Приведен опыт и организационные формы содействия созданию стартапов в университетах европейских стран. Рассмотрено историческое развитие стартап движения в высших учебных заведениях Украины и возможные формы его организации. Приведены опыт организации в Одесском национальном экономическом университете центра развития молодежного предпринимательства - Startup University.

Abstract. The urgency of creating youth entrepreneurship development centers on the basis of universities is analyzed. Experience and organizational forms of assistance in creation of startups in universities of the European countries are resulted. The historical development of the startup movement in higher educational institutions of Ukraine and possible forms of its organization are considered. The experience of the organization in Odessa national economic university of the center of development of youth business - Startup University is resulted.

Зміна парадигми економічного розвитку з ресурсоємного на інтелектуалоємний обумовлює високу актуальність пошуку нових, інноваційних форм мотивації студентів до отримання так званих гнучких навичок (softskills) та вмінь започатковувати власну підприємницьку діяльність. Світовий досвід свідчить, що більшість стартапів, як організаційної форми інноваційного, інтелектуалоємного підприємництва, починає свою діяльність саме в університетському середовищі. Це говорить про те, що саме вищі заклади освіти є потужним важелем вирішення питань розвитку інтеграції науки і підприємництва. Заклади освіти стають центрами підприємницької активності за рахунок створення центрів, інкубаторів та акселераторів академічного підприємництва. Наприклад, в Польщі діє понад 50 таких інкубаторів [1].

В Україні найвідомішою програмою підтримки інновацій та стартапів в університетах є бізнес-інкубатор Sikorsky Challenge, створений у 2014 році з метою заохочення інноваційної діяльності і підприємницької активності в університеті НТУУ «КПІ». Задачею інкубатора Sikorsky Challenge також є залучення інвестицій задля реалізації стартап-проектів і запуску успішних стартап-компаній [2]. Сьогодні процес створення умов для продукування та реалізації креативних підприємницьких ідей в стінах університетів набирає оберту. Зокрема у НУ «Львівська політехніка» у 2017 році створено Tech StartUp School [3]. Найбільш географічно

поширений проект із розвитку стартапів при українських навчальних закладах – це мережа академічних бізнес-інкубаторів YEP. Зараз бізнес-інкубатори YEP працюють більше ніж у 10 вишах в різних регіонах України [4].

В Одеській області на базі ОНЕУ створено інноваційну екосистему, що є потужним чинником розвитку підприємництва в місті і на півдні нашої країни. В ОНЕУ на базі кафедри «Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності» створено Центру розвитку підприємництва Startup University. Навколо центру формується середовище, що сприяє розвитку підприємництва за рахунок втілення культури підприємництва серед студентської молоді. Викладачі кафедри мали нагоду пройти стажування в європейських країнах і опрацювати питання алгоритму створення і функціонування бізнес-інкубаторів в Вільному університеті Берліну, університеті Паріж-Дофін, Ягеллонському університеті м. Краків.

Завданнями Центру розвитку підприємництва ОНЕУ Startup University є: розвиток екосистеми стартапів в університеті; формування так званого «підприємницького університету»; посилення підприємницького духу й розвиток інноваційної культури в університеті; допомога студентам, викладачам, підприємцям в опануванні проблемних питань теорії й практики підприємництва; пошук і підтримка наукових новаторських досліджень у сфері підприємництва, придатних до комерціалізації й залучення до їх реалізації студентів; надання консалтингових послуг підприємцям, наставництво для підприємців-початківців; організація конференцій, конкурсів бізнес-планів; взаємодія з бізнесом, владою й венчурною індустрією для виконання завдань щодо залучення приватного капіталу, просування на ринок, пошуку стратегічних партнерів, створення особливого комунікаційного середовища; вирішення питань, щодо залучення університету до участі в галузевих науково-інноваційних програмах; пітчінг стартап проектів перед реальними інвесторами і потенційними клієнтами; заслуховування і обговорення бізнес-проектів, що розроблені молоддю, що навчається в школах і коледжах.

За два роки діяльності Центру розвитку підприємництва ОНЕУ Startup University студентами підготовлено та презентовано підчас конкурсів стартапов більше 120 стартап-проектів. Експерти та інвестори надавали своє бачення можливого покращення або переорієнтації стартап-ідеї, а деякі навіть отримували пропозиції щодо інвестування. За цей період кілька стартапов вже розпочали свою успішну підприємницьку діяльність.

Отже, створення на базі вітчизняних університетів центрів розвитку підприємництва із залучення до їх роботи випускників, викладачів-практиків із досвідом власної підприємницької діяльності, провідних експертів та потенційних інвесторів дозволить значно покращити можливості студентської молоді щодо започаткування власної підприємницької діяльності ще під час навчання в університеті.

Література:

1. Przetestuj biznes bez zakładania firmy [Електронний ресурс]. – 2020 – Режим доступу: <https://inkubatory.pl>
2. Бісікало О. В., Кветний Р. Н., Коваль К. О. Інноваційні методи навчання стартап школи «sikorsky challenge» міста Вінниці. Інноваційні технології в процесі підготовки фахівців : Міжн. наук-практ. інтернет-конф. (3-4 квітня 2017 р.) : зб. наук. праць. – ВНТУ, 2017. – с. 37-39.
3. Barkova O., Kulchytskyi I. Європейський та український досвід використання цифрових технологій у сфері культури. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері. – 2019. – Т. 2. – №. 2. – С. 193-223.
4. В'юк О. С., Шинкарук Л. В. Ініціація молоддю підприємництва в університетах. Роль молоді у розвитку АПК України : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Київ, 26-27 квітня 2018 р.) – Національний університет біоресурсів і природокористування України. – 2018. – 254 с.